

MENDEI HÍRADÓ

Önkormányzati tájékoztató 2016./IV. szám

KEDVES MENDEI LAKOSOK!

Először is szeretném megköszönni a türelmet, amit az orvosi rendelő felújítása során tanúsítottak. Örömmel számolhatok be róla, hogy a Mende Hősök tere 15. szám alatt levő háziorvosi / fogorvosi rendelő és a védőnői szolgálat épület felújításának műszaki átadás- átvételét 2016. június 17-én megtartottuk.

Az „Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések” támogatása jogcímen elnyert pályázatunk megvalósítása során az épület gépészeti felújítását, nyílászárók cseréjét, külső hőszigetelését, akadálymentesítését, mozgáskorlátozott WC kialakítását, tetőszerkezet cserépfedését, a padló és falburkolatok cseréjét, valamint az energiahatékonyság korszerűsítését figyelembe véve, melegvízellátást biztosító napkollektor felszerelését végeztük el.

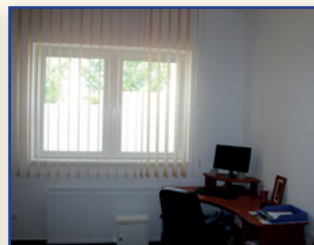
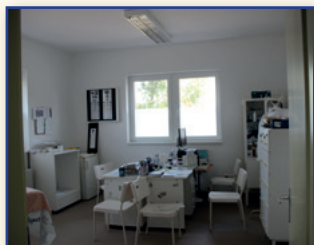
A pályázatnak nem lehetett része, de önerőből megkezdttük az udvar térkövezését, ahol az akadálymentesített

feljáróhoz akadálymentesített parkoló is kialakítunk. A könnyebb megközelítés/parkolás érdekében a 31. sz. főút mellett parkolók kialakítását tervezzük, amelynek terveit megrendeltük.

A szép és gondos kivitelezésnek köszönhetően egy gazdaságosabban működtethető és a szükségleteknek jobban megfelelő modern rendelőegység jött létre a lakossághoz közeli, minőségi szolgáltatásnyújtása érdekében.

Kaszanyi József
polgármester

Testületi hírek!

Mende Község Önkormányzatának képviselő-testülete az elmúlt Mendei Híradó megjelenése óta hat testületi ülést tartott.

A testületi üléseken a képviselők folyamatosan egyeztettek a benyújtandó pályázatokról (iskola, óvoda felújítása), valamint kiemelt figyelmet fordítottak a rendezési tervhez kapcsolódó döntések meghozataláról. Az ülések során figyelemmel kísérték az önkormányzat pénzügyeit, valamint a folyamatban lévő beruházásokat. A képviselők meghosszabbították az orvosi ügyeleti ellátásról szóló szerződést a jelenlegi szolgáltatóval.

A testületi ülések jegyzőkönyvei a

www.mende.hu weboldalon megtekinthetők.

Dr. Mona Gyula

címzetes főjegyző

**Tájékoztatás
nyári Igazgatási szünetről**
Tájékoztatjuk a község lakosságát, hogy a Mendei Polgármesteri Hivatal az alábbi időszakban zárva tart:

- 2016. július 1. köztisztviselők napja miatti munkaszüneti nap

- 2016 július 6., július 8. áramszünet

2016 július 7-én csütörtökön ügyfélfogadás lesz 8⁰⁰-16⁰⁰ óra között

- 2016. július 25-től-2016. július 29-ig igazgatási szünet

(születés/haláleset anyakönyvezése: Kremmer Gáborné 06-30/972-05-97)

- 2016. augusztus 15-től-2016. augusztus 19-ig igazgatási szünet

(születés/haláleset anyakönyvezése: Wágner Istvánné 06-30/220-84-40)

Dr. Mona Gyula

címzetes főjegyző

Tisztelt Adózók!

A második félévben esedékes gépjárműadót 2016.09.15. napjáig fizethetik meg késedelmi pótlék mentesen. Az első félévben kiküldött egyenleggel, illetve határozattal minden adózó megkapta a második félévre vonatkozó csekket is, így a fizetési határidő előtt már nem kapnak külön értesítést.

Kérem, Önöket amennyiben bármely okból kifolyólag csekkre lenne szükségük (elveszett, megrongálódott... stb.) azt időben, még az esedékesség lejártá előtt jelezzék. Befizetéseiket a 11742056-15392055-08970000 számlára is teljesíthetik a gépjármű rendszáma vagy a befizető (adókötelezett) neve feltüntetésével.

Az Iparüzési adóelőleg pótlékmentes megfizetési határideje 2016. 09. 15. napja. Vállalkozóinknak augusztus hónapban egyenleget fogunk kiküldeni. A befizetéseket a 11742056-15392055-03540000 számlára teljesíthetik. Kérem, a vállalkozás adószámát és nevét utaláskor feltüntetni szíveskedjenek. Az egyéni vállalkozók, szükség esetén csekket kérhetnek.

Felhívom a figyelmüket, hogy a befizetések késedelmes teljesítése esetén, minden esetben késedelmi pótlékot számítunk fel, ezért kérem problémáikat mindenképp a befizetés határidejének lejártá előtt jelezzék.

Ügyeikkel: a 06-29/438-001/16 melléken, és a viola@mende.hu elérhetőségeken, valamint ügyfélfogadási időben a Községházán Farkasné Mladoniczki Viola foglalkozik.

Tisztelettel:

Dr. Mona Gyula

címzetes főjegyző

Tájékoztató orvosi szabadságokról

2016.07.01 - Semmelweis Nap - A Központi Ügyelet elérhető

Dr. Dóczi Ildikó

doktornő szabadságon lesz:

2016. 07. 04-2016. 07. 24 -ig

Dr. Marosi Gyöngyi

doktornő szabadságon lesz:

2016. 08. 01-2016. 08. 14 -ig,

valamint

2016. 09. 12-2016. 09. 20 -ig

Helyettesítés a másik körzetben a szokásoknak megfelelően lesz.

Dr. Dóczi Ildikó

Dr. Marosi Gyöngyi

házi orvosok

Mendei Óvodásokért Alapítvány

2016. április 15-én bejegyzésre került a Mendei Óvodásokért Alapítvány, amelynek célja az óvodában folyó nevelés anyagi támogatásával a minőségi munka érdekében a működési feltételek javítása, tárgyi eszközök beszerzése, berendezések korszerűsítése a gyermekek képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez anyagi feltételeink megteremtése, a közösségi rendezvények támogatása.

Az óvodás gyermekek sport rendezvényekre, sport oktatásra történő eljuttatásának támogatása. Az óvodás gyermekek kulturális, szórakoztató rendezvényekre történő eljuttatásának támogatása.

Az alapítvány számlaszáma:

11742056-21091423-00000000

Laukóné Dolányi Ildikó

kuratórium elnöke

Nyári szünidei gyermekétkeztetés

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény alapján a központi költségvetés támogatást biztosít az önkormányzatoknak a rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetés feladatát összefüggésben felmerülő kiadásaihoz.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1994. évi XXXI. törvény 2016. évi módosításával a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

Az önkormányzatoknak bölcsődés kortól, azaz a gyermek öt hónapos korától legfeljebb 18. életévének betöltéséig kell a rászoruló gyermekekről gondoskodni.

Mende községben 2015. december 31-én hátrányos helyzetű gyermekek száma 44 fő, míg a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 14 fő.

Fentiek szerint az étkeztetést 58 fő gyermek részére tudnánk biztosítani a nyári szünet teljes időtartamára, 55 munkanapra. A nyári szünidei étkeztetéssel kapcsolatosan minden érintett szülő megkeresésére került. A visszaküldött nyilatkozatok alapján a nyári szünidei gyermekétkeztetést csak 23 gyermek részére igényelte a szülő.

A helyzet előtt, ismerve az összes család életkörülményeit, mi is értetlenül állunk....

Dr. Mona Gyula

címzetes főjegyző

Tájékoztató „zöld zsákok” átvételéről

Ezúton tájékoztatom a tisztelt lakosságot, hogy a 2016. II. félévi zöldhulladék gyűjtésére szolgáló zsákok (10 db) a Mendei Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási napokon átvehetők.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Készül a lélekharang

A Római Katolikus Egyházközség tagjai kezdeményezésére Mende Község Önkormányzat Képviselőtestülete hozzájárult a temetőben lélekharang elhelyezéséhez. A lélekharang megvalósulása céljából adománygyűjtést indítottak el a szervezők. Eddig 1 129 065 forint gyűlt össze, amelyből Gombos Miklós harangöntő mesternél, a harang elkészítését megrendeltük. Mende Község Önkormányzata az adományoknak elkülönített számlát nyitott lélekharang adományszámla néven. **A számlaszáma 11742056-15392055-10300002.** Az adományokat átutalással a fenti számlaszámra is köszönettel várjuk.

Kaszanyi József
polgármester

Köszönetnyilvánítás!

Köszönetünket fejezzük ki, mindazoknak, akik szeretett édesanyánkat (özv. Kozsda Lajosné, szül: Turcsán Mária) elkísérték utolsó útjára és osztottak szünni nem akaró, mély fájdalomunkban. Köszönettel tartozunk továbbá, Kornél atyának a gyászszertartásért, és a Kupecz virágboltnak a csodálatos virágokért.

Köszönjük:

Dolányi és Kozsda család

Folytatódik a szennyvízelvezető csatornák bekötése.

A MendeVíz Nonprofit Kft 2016. májusában megkezdte a szennyvízelvezető csatornák bekötését azon ingatlanokra, amelyek eddig kimaradtak. A bekötés folyamatos, ez év novemberéig minden ingatlant szeretnénk rákötni a hálózatra. A csatornarendszerrel kapcsolatos hibák kijavítása is folyamatos. Amennyiben problémája van kérem jelezze a **timi@mende.hu** email címre, vagy hívhatja a **30/307-2044** es telefonszámot.

Kaszanyi József
polgármester

Megjelent!

Terék József tollából, Mende Község Önkormányzatának támogatásával megjelent a Tápiómente népviselete I. c. könyv, amely feldolgozza Mende település népviseletét is.

A könyv megtekinthető, illetve korlátozott számban megvásárolható a könyvtárban.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Impresszum:

Mendei Híradó 2016./IV. szám

Kiadja: Mende Község Önkormányzata
2235 Mende, Fő út 14.

Kiadásért felelős: Kaszanyi József polgármester

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság

Nyomdai előkészítés és kivitelezés:

SK. Marketing Kft. 2230 Gyömrő, Eskü utca 15/a.

Kedves Mendeiek!

A múlt év novemberében megjelent Mendei Híradóban arról számolhattam be Önöknek, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidéfejlesztési Alapból nyújtott pályázaton a polgárőrség új szolgálati autót nyert.

Akkor azt kértem Önöktől, hogy figyeljenek egymásra, környezetükre és amennyiben szokatlan dolgot észlelnék, azt jelezzék nekünk. Most azt kérem mindenkitől, maradjon ilyen aktív, legyen továbbra is részese munkánknak! Az elmúlt pár hónapban számtalan bejelentés érkezett polgárőreinkhez, melyet sikeresen tudtunk orvosolni, köszönhetően annak, hogy már napközben is szinte állandó szolgálatot tudunk adni. Tagjaink napi rendszerességgel járkák a községet nappal és éjjel egyaránt, legjobb tudásukkal szolgálják a lakosokat és vigyázzák Mende biztonságát. Örömmel tölt el, hogy az utcákat járva nem tapasztalható rendbontás, kirívó esemény. Ebben kívánunk továbbra is segítségül lenni, lehetőségeinkhez képest segítséget nyújtani. Továbbra is számítunk figyelmükre, támogatásukra. Minden segítség jó időben, jól jön. **Köszönjük, hogy adójuk 1%-át a Mendei Polgárőrség Egyesület 65100060-11261120 számlájára ajánlották fel.**

A Mendei Polgárőrség Egyesület telefonszáma: 06-30/441-5027

Tisztelettel:

Gecser István
elnök

Mende Község Önkormányzata 2016-ban ismét csatlakozott az országos TE SZEDD mozgalomhoz, amelynek keretében településünkön 2016. április 28-án és 30-án szemétszedésre került sor.

Az első napon a település közterületein kívül a „Dolina” feletti kiserdő megtisztítását, valamint a település főbb útvonalait, illetve a Gyömrői sorompótól Mende felé szedtük a szemetet, míg szombaton Pusztaszentistvánon és a Dózsa György út végén szedtük a szemetet.

Sajnos meg kellett állapítanunk, hogy szemét akadt bőven, míg a település lakói közül csak néhány, de annál lelkesebb szemétszedő gyűjtötte össze a több m³ szemetet.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Községünkben jelenleg három közmunka program van folyamatban. Összesen 31 főt foglalkoztatunk.

Startmunka mintaprogram keretében mezőgazdasági földutak karbantartására kaptunk támogatást. Ez a program 2016. március 1-jétől 2017. február 28-ig tart és 15 főt foglalkoztatunk, melyre 20 160 000 Ft támogatást kapott az önkormányzat. A mezőgazdasági utak menti árkok karbantartása, bozótok irtása, vizes árkok, földkátyúk javítása a fő feladat. A munka hatékonyabbá tétele érdekében bozótvágó kaszát vásároltunk.

Pályáztunk kisteherautó vásárlására, egy Iveco gyártmányú autót vettünk, ami nagymértékben segíti a munkálatok során keletkező föld és egyéb hulladék elszállítását. Országos munkaprogram támogatás keretében „Önkormányzati útör program” elnevezésű a második közfoglalkoztatási formánk.

Ennek keretében 10 főt foglalkoztatunk 2016. március 1-jétől 2016. november 30-ig. A támogatás összege: 10 735 637 Ft.

A támogatás az önkormányzat tulajdonában lévő aszfaltos és földutak javítására és karbantartására ad lehetőséget.

A betonozott árkok, az aszfaltozott utak melletti padkák javítását, vízelvezetést, az árkok melletti növényzet kaszálását, hulladékgyűjtést végzik el a közmunkások.

A munkálatok megkönnyítése érdekében motoros fűkaszát és ágvgót vásároltunk. Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás a harmadik forma, ennek keretében összesen 18 főt tudunk foglalkoztatni a következő megoszlásban:

2016. március 1-jétől 2016. június 30-ig 6 fő, 2016. július 1-jétől 2016. október 31-i 6 fő, 2016. december 1-jétől 2017. február 28-ig 6 fő. A támogatás mértéke: 6 469 000 Ft.

Fő feladat községünk rendben tartása, szemétszedés az utak, járdák, a 31-es út mentén.

Virágot ültettek a Fő utcán és a parkban, gondoskodnak arról, hogy gyönyörködhessünk látványukban. Az óvodákban és a bölcsődében segédkeznek az udvar rendben tartásában, valamint a takarításban.

A közmunkások hatékony foglalkoztatása hozzájárul községünk környezetének szebbé tételében.

Wágner Istvánné

AZ IDÉN 40 ÉVES

1976. június 12. Meleg nyári nap volt, emlékszem... a hívó szóra érkeztek az énekelni, táncolni szerető emberek a művelődési házba. Várakozással teli volt az első találkozás. Akkor azt gondoltam, hogy legalább annyian jöjjenek össze, hogy egy jó kis pávakört meg tudjunk alakítani, hiszen akkor már az egész országban élt a „Röpülj Páva” mozgalom. Láthattuk tv-ben, hallhattuk rádióban a különböző falvak csoportjait. És, csodák csodájára, még azon a napon 27 fős jelenléttel, egy akarattal, Mendén is megalakult a Pávakör. Majd nem sokkal utána – a nyár folyamán lett zenekarunk, és lettek táncosaink is. Őszre már 57-en voltunk.

Még alig ismertük meg egymást, még azt sem tudtuk, milyen is a színpadon megállni, s főleg szerepelni, máris megkaptuk az első meghívást a Pataky Művelődési Házba Kőbányára.

Ez volt a tűzkeresztség – mit ne mondjak, a műsorunk első nekifutásra nagyon jól sikerült. Az első elismeréseken túl rohant velünk az idő.

Szorgalmasan gyűjtöttük és tanultuk a népdalokat Fejes Ferenc tanár úrral. Táncosaink tanulták a helyi és az ország különböző vidékeinek táncait hol saját kútfőből, hol szakmai segítséggel. A Pataky Művelődési Házból felfigyelt ránk Vadasi Tibor koreográfus, akinek munkája kapcsán elindult együttesünk felfelé ívelő pályája.

A művelődési házban varrtuk ruháinkat. Asszonyaink behozták a varrógépeket és egész kis varróműhely alakult ki néhány hétre.

1985. Furstenbergi kastély udvarában

A HAGYOMÁNYŐRZŐ NÉPI EGYÜTTES

Ám nemcsak az újdonsült tagok szorgoskodtak, hanem sok segítséget kaptunk a faluban élő, varrni tudó hozzátartozóktól is. Rövid idő elteltével már minden korosztály jelen volt ahhoz, hogy a még fellelhető falusi hagyományokból színpadon is meg tudjunk jeleníteni jó néhányat. Így elsőként elkészült a lakodalmas, a kukoricafosztás, az aratóünnepi népszokás, feldolgoztuk a Szendrebáró balladáját, a Szentiváni tűzugrást, a katona búcsúztatót.

Nagyon sok fellépésünk volt elsősorban itthon, és mindig telt ház előtt. Szinte évente mutattunk be újabb és újabb népszokást óriási sikerrel. Több alkalommal megszerveztük a szüreti felvonulásokat falubeli lovasokkal és lovas kocsikkal, szüreti mulatsággal.

Hagyományt teremtettünk a községi karácsonyi ünnepségeknek.

Énekeltünk a rádióban, a Magyar Tudományos Akadémia felgyűjtötte az idősebbek táncát. Népdalgyűjtők részére adtunk át hiteles adatokat, népdalokat. A közelmúltban a Tápió vidék népdalai és zenekarai című gyűjtést segítettük. Ebből az anyagból készült felvételeken szerepel az asszonykórusunk, Benyovics Mariska néni szólóénekes, és a zenekarunk.

A minősítések időszakában többször megmérettettünk szakmai zsűrik előtt, ahol bronz, ezüst és arany fokozatokat is kaptunk. A szövetkezeti együttesek találkozásán elhoztuk a zsűri különdíját, Nagykátán megnyertük a menettánc versenyt. Bejártuk az országot, és eljutottunk határainkon túlra is. Voltunk Ukrajnában, Erdélyben, NSZK-ban. A németországi látogatásokból Hüfingen várossal testvér-települési kapcsolat alakult ki. Az erdélyi Uzon település református gyülekezetével szoros barátságot kötöttünk. Tevékenyen részt vettünk a falu életében, nemcsak a községi ünnepélyeken, hanem akkor is, amikor dolgos kezekre volt szükség. Ránk mindig számíthatott a vezetés akár gyógyszertárépítés volt, akár a művelődési ház felújítása, vagy parkosítás, de még a szemét szedésekénél is jelen voltunk.

Gyerek csoport

AZ IDÉN 40 ÉVES

Az, hogy ilyen hosszú időn keresztül töretlenül fennmaradjon egy csoport, szinte a csodával határos, éppen ezért köszönet illet meg mindenkit, aki akár csak egy kis ideig is tagja volt, s főként még ma is tagja a népi együttesnek. Az alapító tagoknak különösen nagy részük volt abban, hogy állandóságot teremtsenek az együttesben, az első időkben

foglaló népi együttesből először kivált az ifjúsági táncscsoport – a fiatalok – s önállóan kezdtek dolgozni. Vezetőjük Guth Jánosné lett, szakmai előrehadásukat Marosvölgyi Csaba segíti. Fergeteges táncaikat minden alkalommal óriási taps kíséri. Az iskoláskorú gyermekek külön foglalkozásokon ismerkednek a néptáncsal, néphagyományokkal Szántó

2011. Gyimesbükk

sok szakmai segítséget kaptunk Szuhányi Ferenctől, öltözködési tanácsokat Borbás Jánosné Ilonka nénitől, sok szép népdalt Mészáros Jánosné Ilonka nénitől, Krajczár Mariskától. Az egybetartozást, az új tagok befogadását a mai napig is szíven viseli az egyik legrégebbi, most is aktív tagunk: Mladoniczki Jánosné. A megalakulás óta vannak pártoló tagjaink, akik ugyan soha nem álltak a színpadon, mint táncosok, de a háttérben állandóan segítettek. Ők: Mészáros Mihályné és Trefák István. Természetesen az elmúlt negyven évben minket sem kerültek el a változások. Az egységes, minden korosztályt magában

Gáborné tanítónő vezetésével. Az idősebb korosztály megtartotta a hagyományokat, a mendei népdalokat énekli és a mendei népdalokból összeállított táncokat táncolja saját zenekari kísérettel. A zenekar vezetője Fedeles József. Visszagondolva: szép volt az elmúlt negyven év, és nemcsak azért, mert az emlékekben minden megszépül, hanem azért is, mert nagyon sokaknak szerezünk örömet vagy azért, mert szívesen énekeltek, táncoltak, vagy azért, mert szívesen nézték mások táncát, hallgatták énekét. Sok embernek ez volt az egyetlen szórakozási lehetősége, még inkább kirándulási lehetősége.

A HAGYOMÁNYŐRZŐ NÉPI EGYÜTTES

Kilépni a megszokott környezetből, s más országokban, más vidékeken is megmutatni a mendei hagyományokat, énekeket, táncokat – mert egyetlen kirándulás sem csupán utazás és nézelődés volt, hanem mindig egybekötöttük a fellépési lehetőségekkel.

A közösség nélkül, egyénileg, kevesebb esély lett volna arra, hogy meglássuk a Fekete erdő gyönyörű vidékét, a Duna-forrást, a Rajna-vízesést, Munkács várát, a Békási szorost, az ezer éves magyar

2011. Gyimesbükkön az ezer éves határnál

Mit is kívánhatunk ilyen kerek évfordulón? Mindig legyen annyi fiatal, akinek át tudjuk adni a hosszú évek alatt összegyűjtött hagyományokat, s legyenek büszkék arra, amit nagyszüleiktől, dédszüleiktől örökölték. Vegyék fel bátran a helyi népviseletet, hiszen régen az öltözék is megmutatta a falvak sokszínűségét. Végül, én személy szerint is köszönöm, hogy negyven éven keresztül elfogadtak vezetőjüknek, hogy együtt táncolhattunk, együtt énekelhettünk, segítettek felkutatni és megőrizni a hagyományokat, s hogy szabad idejüket önzetlenül e nemes célnak szentelték.

Trefák Istvánné

2014. Karácsony gyerek csoport

határt. Együtt, közösen viselve a költségeket könnyebb volt az utazás, tartalmasabb az együttlét. S, ez a mai napig is így van. Még mindig sok meghívást kapunk főként a környező településekről, falunapokra, fesztiválokra. Ápoljuk külföldi kapcsolatainkat is, és részt veszünk az itthoni ünnepeken, rendezvényeken. Köszönjük az alapító tagoknak, hogy létrehozták az együttest, a mindenkor tagoknak, hogy megőrizték, s tovább vitték a hagyományokat.

2014. Karácsonyi jelenet

CSALÁDI NAP

Ragyogó napsütéssel köszöntött ránk május azon szombatja, mely újra benépesítette a Katlant.

Kora reggeltől sürgös-forgás, lázas készülődés zajlott a bográcsok mellett és a színpadon is.

A kicsik játékokkal, mókázással, a nagyobbak kötelező közösségi munkával, a felnőttek kiadós beszélgetéssel töltötték az előkészületekre szánt időt.

Mire a bográcsok tartalma kellő állapotba került az elfogyasztáshoz, felnőttek és gyermekek egyaránt fáradtan, de annál lelkesebben ültek asztalhoz és elégedetten falatoztak. Mindenki számára volt megfelelő fogás, erről az idei évben a versenyre nevezett ételek mellett a versenyen kívül készült (nem is akármilyen) kóstolnivalók is gondoskodtak.

CSALÁDI NAP

Köszönjük mindenkinek a részvételt, a segítséget, a biztatást, az egymásra figyelést. Köszönjük az együtt töltött időt, hogy vannak ügyes "szakácsaink", akik velünk is megosztják a finom ételek nyújtotta gasztronómiai élményt. Köszönjük azoknak, akik segítséget nyújtottak, szolgáltak vagy szolgáltatottak. Remélem, kellemes élményt jelentett mindenki számára az együtt töltött szép nap.

A szórakozást a különféle gyermekeknek és felnőtteknek szánt lehetőségek biztosították és bár az érdeklődés késő délutánra alábbhagyott, a különféle programok, műsorok nagy sikernek örvendhettek az ottmaradottak körében.

Mi annak szántuk! Jövőre, ugyanitt!
Farkasné Mladoniczki Viola

MESEVÁR ÓVODA - BÖLCSŐDE HÍREI

Intézményünkben május hónap színes programjait az egészség, a mozgás jegyében rendeztük meg. Óvodásaink kis focicsapata, lelkes szülői támogatással egy hétvégét be-töltő eseményen való részvétel során számos élménnyel gazdagodtak. Május 20-án valamennyi óvodai csoport és az érdeklődő szülők részvételével sikeres sport- és egészségnapot tartottunk a pusztaszentistváni óvoda udvarán. E két eseményről Mikulik-Dörgő Fruzsina és Krajczárné Apró Ildikó tájékoztatja Önöket.

Május 21-én a községi Családi nap rendezvényén az óvoda és bölcsőde valamennyi dolgozója aktívan tevékenykedett. A bölcsis hempergőben dolgozóink örömmel fogadták az érdeklődő kicsinyeket és biztosították számukra az önfeledt játék lehetőségét. Az óvoda dolgozói sok munkával, de nagyon vidám hangulatban palacsinta és görhőny sütéssel gazdagították az ételválasztás lehetőségét. Nagycsoportosaink színes, jó hangulatú műsorral léptek színpadra e rendezvényen. Sikeres szereplésükhöz a gyermekeknek és kolléganőimnek is gratulálok. Hagyományosan májusban került sor a csoportok kirándulására is, melyhez egyre több szülő is csatlakozik. Helyszíneink: Jászberényi Állatkert, Fővárosi Állatkert, Szilvásvárad, Budapest Tarzan Park. Minden helyszínről jókedvűen, sok új élménnyel gazdagodva és természetesen fáradtan érkeztek haza csoportjaink. A

résztevő szülőknek köszönjük a kíséretet, segítséget.

A színes programok mellett szorgalmasan készülődnek csoportjaink az évzáró ünnepélyre. Május 28-án a Fő utcai óvodában, június 4-én a pusztaszentistvániban búcsúztak nagycsoportosaink az óvodától. A Micimackó csoport részére az évzáró estéjén a Fő utcai oviban, majd június 7-én „Ökörjárásban” szerveztek még utoljára élménygazdag programot a nagycsoportot vezető óvónénik.

Szeretettel búcsúznak iskolába induló óvodásainktól és szüleiktől. Köszönjük támogatásukat, rendezvényeink alkalmával nyújtott segítségüket. Kellemes és pihentető, szép nyarat kívánunk a gyermekeknek, felnőtteknek!

az Óvoda dolgozói és
Juhász Sándorné
intézményvezető

SZÜRETI ELŐZETES

BANGÓ MARGIT ÉS BARÁTAI
2016. OKTÓBER 8.

MENDE KATLAN

KÖNYVTÁRI HÍREK

**Könyvtár
PROGRAMOK**

2016.06.29 - 2016.08.31.

TEAHÁZ	Nyári szünet - folytatás szeptemberben
BABAKLUB	Nyári szünet - folytatás szeptemberben
Kézműves-foglalkozás	Minden szerdán 14-16 óra között
Hagyományörző Tábor	2016.07.18-2016.07.22. A tábor ideje alatt a könyvtári szolgáltatások szünetelnek.
Mindenkit szeretettel várunk! <i>Szervezők</i>	

II. Hagyományörző tábor részletes program

Időpont: 2016.07.18-2016.07.22. **Helyszín:** Mende, Fő u. 14. Könyvtár

2016.07.18. hétfő
8-11 óra között: Kirándulás a kutyajáráshoz, játék
12-13 óra között: Ebéd
13-16 óra között: kézműves-foglalkozás - társasjáték (várás)

2016.07.19. kedd
8-11 óra között: kézműves-foglalkozás - textíliák
12-13 óra között: Ebéd
13-16 óra között: kézműves-foglalkozás - textíliák

2016.07.20. szerda
8-16 óra között: Kirándulás Tápia-örszóra
Megnézzük a Családi Fészek Múzeumát, közösen ebédel-fazunk, játszunk, kirándulunk a környéken.

2016.07.21. csütörtök
8-11 óra között: kézműves-foglalkozás - némezés
12-13 óra között: Ebéd
13-16 óra között: kézműves-foglalkozás - némezés

2016.07.22. péntek
8-11 óra között: gasztronómia program - káposztagyöngy készítése
12-13 óra között: Ebéd
13-16 óra között: kézműves-foglalkozás - kiválasztott figura elkészítése (várás)

A részvételi díj 9.000 - Ft, ami tartalmazza az ebédet és a programok költségét.
Teljes részletes programja 2016.07.04-ig a részvételi díj befizetésével lehet.

Nevelési évünk utolsó hónapjában nagyon sok program várta a gyerekeket, és a szülőket.

Május 20-án Egészség-és Sportnapot rendeztünk a Pusztaszentistváni óvoda udvarán, ahová meghívtuk a központi óvodába járó gyerekeket a szüleikkel együtt. Reggel 8 órakor kezdtek el gyülekezni a gyerekek, volt aki autóval érkezett a szüleivel, volt aki a helyi buszjáratral az óvó nénikkel együtt. Az óvoda kertje egy szempillantás alatt benépesült. A napot zenés reggeli közös tornával kezdtük el, melyen mindenki részt vehetett.

Barkácsolásban is részt vehettek, hiszen gyönyörű papírforgók, papírsárkányok készültek a nap folyamán. 11 óra körül meglátogatott bennünket a gyerekek védő nénije Rózsa néni. Ő a helyes táplálkozásról, helyes fogmosásról, tisztálkodásról beszélgetett a gyerekekkel. Ezen a délelőttön jó volt látni, hogy együtt játszanak, versengenek a pusztaszentistváni és a falusi óvodába járó gyerekek.

Krajczárné Apró Ildikó
Munkaközösség vezető

Az óvó nénik, és dadus nénik az udvar különböző pontjain mozgásos feladatokat kínáltak fel a gyerekeknek. Aki részt vett valamelyik játékban matricát kapott érte. A gyerekek között lelkes versengés kezdődött a matricák begyűjtésére. A kihelyezett asztaloknál gyümölcsökből képeket lehetett készíteni, és egész dél előtt finom gyümölcsökből válogathattak, falatozhattak kedvük szerint.

A pusztaszentistváni ovisok május elején szurkolói pályázatot nyújtottak be, melynek nyerménye a focimajálisra való meghívás volt. A pályázat célja az volt, hogy a gyerekek megismerjék a magyar válogatott tagjait és szurkoljanak a 44 év után Európa bajnokságra kijutott csapatunknak.

Hatalmas csalódásunkra a legjobb 24 csapat közé nem jutottunk be, viszont hátra volt egy

hatalmas lehetőség a közönségzavazás (melynek lebonyolítása hagyott némi kivétlnivalót), de MENDE NYERT! Csodálatos érzés volt látni azt a hihetetlen összetartást és munkát, ami eredményeképpen közel 12 000 pontot sikerült összegyűjteni. Ezúton is szeretnék a gyerekek nevében KÖSZÖNETET MONDANI mindenkinek, aki szavazott és szorított nekünk. SZÉP VOLT MENDE! A közönségzavazás nyerteseként különdíjban is részesültünk, a gyerekek szülők kíséretében

névre szóló tiszteletjegyet kaptak a Magyar Labdarúgó Szövetségtől, a Magyar válogatott-Elefántcsontpart mérkőzésére a Groupama Arénába. A pénteki mérkőzés után vasárnap Újbudára utaztunk. A napot egy rövid megnyitóval és bemelegítéssel kezdtük melyen Simicskó István Honvédelmi miniszter együtt tornázott a gyerekekkel. A gyerekek-

nek a bemelegítés után a színpadon elő kellett adni a pályázatunkban megjelenő verset, majd szabadon választható programokon vettünk részt. Az Ovi Foci alapítvány az óvodás korú gyermekek részére ügyességi pályát rendezett, azon kívül volt ugráló vár és zenés műsor is. A rendezvényen részt vettek híres sportolók többek között Nagy Ádám válogatott labdarúgó. Az M1 műsorán a mendei gyerekek élő közvetítés közepette elmondták a szurkolói versünket, így az egész ország megismerhette kicsiny községünk csodálatos óvodásait. A gyerekek egész idő alatt hihetetlen energiát fektetve szófogadóan, kitartóan, minden feladatot teljesítettek, büszke vagyok!

Mikulik-Dörgő Fruzsina
csoportvezető

Tudta-e, hogy...

Mende egy ideig Werbőczy István birtoka lett?

1500-ban szinte az ismeretlenből került a magyar politikai élet középpontjába, majd évtizedeken keresztül meghatározó szerepet vállalt. A király felkérésére elkészítette a nemes Magyarország szokásjogát tartalmazó Tripartitumot (Hármaskönyvet), amelyet 1848-ig a haza jogrendszer és jogalkalmazás alapművének tekintettek.

Werbőczy [az oklevelekben: de Werbewcz; más írásmóddal: Werbőczy] Istvánról van szó. Egy Ugocsa megyei (napjainkban az ukrán-magyar határhoz közeli) településről, Werbewczről származott. Volt jegyző (notarius), országbírói és erdélyi ítélőmester (1502), személynök (1516), kincstartó (1521), nádor (1525). A mohácsi ütközetben nem vett részt, hanem egyik birtokán várta be a csata kimenetelét. 1526-ban Szapolyai János mellé állt: segített királylányvá választásában, aki kancellárjává nevezte ki...

Nemcsak politikai előmenetele (karrierje) mondható nem szokványosnak, hanem az az igyekezete is, ahogyan egy egyszerű köznemesből Magyarország egyik legnagyobb birtokosa lett. Sőt, esetében a kettő egymástól elválaszthatatlan. Vagyongyarapításába Mende birtokon keresztül nyerhetünk betekintést...

Werbőczy 1505-ben, a rákosi országgyűlés idején már a nyársapáti birtokának kúriájában szállt meg. A birtokot Kussaly Jakcsy János özvegyétől, Nyársapáti Klárától és fiától, Andrásból szerezte. A szerzés módja jellemző a korra: ha a birtokosok anyagilag megszorultak, pénz

vettek fel, amelyre a hitelező fél biztosítékként nemcsak határidőt, hanem zálogot is bejegyeztethetett. Mindezt okiratba foglalták. – Nevezetesen: miután Nyársapáti Klára özvegyen maradt; pénzügyi gondjai támadtak és kölcsönt vett fel; kölcsönt csak úgy kaphatott, hogy fedezetként zálogba adta birtokait. Ahhoz, hogy ne veszítse el őket, újabb hitel után kellett nézni; az újabb hitelnyújtó szintén csak zálog ellenében volt hajlandó pénzt kölcsönözni. Nyársapátiék ebből az újabb hitelből törlesztették korábbi hitelüket. Az új hitelező Werbőczy István volt, aki valamivel több mint négy hónap futamidőt kötött ki, és feltételül szabta, hogy ha Nyársapáti Klára és fia nem tudják Szent Mihály napjára, azaz: 1504. szeptember 29-re a hitelt visszafizetni, elveszítik Nyársapát birtokukat, vagy ahogy hivatalosan mondták: Werbőczy István zálogjogon bevezetetheti magát Nyársapáti possessio birtokába.

Az adósok a kölcsönt visszafizethették, mert Werbőczy István és fia, Ferenc 1504. november 24-én csereügyletet kötött Kussaly Jakcsy János özvegyével. A csere mindkét fél számára előnyösnek tűnhetett. Ugyanis Werbőczy országbíró az ország belseje felé terjeszkedhetett, Kussaly Jakcsy János özvegye pedig közelebb kerülhetett a Kussaly Jakcsy család erdélyi tagjaihoz. Az oklevél szerint Werbőczy István és fia három Bereg megyei birtokot ajánlott fel örök jogon Nyársapát és Mende birtokok, valamint Nyársapát birtokhoz tartozó két prédiüm feléért. A csere tárgyát képezte még a Nyársapát területén álló köház, valamint a nemesi kúria is; továbbá kitételként

írásba foglalták, hogy ha bármelyik fél magtalanul (örökös nélkül) halna meg, annak birtokai a másik félre szállnának. Miután a csere megtörtént, nem sokkal később a felek újabb ügyletet bonyolítottak le egymás között. Az 1507. május 08-án kelt oklevél szerint Werbőczy ítélőmesterként szolgálatot tett Klára asszonynak és fiának, Andrásnak, és ezen szolgálat fejében az özvegy és fia örök jogon Werbőczinek adományozta Nyársapát és Mende birokok, valamint a Nyársapáthoz tartozó két predium másik felét, sőt a Tetétlen possessioban levő részüket is.

Ezáltal Mende mintegy száz év után ismét gazdát cserélt. Az új birtokosának neve: Werbőczy István és fia, Ferenc lett. Werbőczy ezután is kihasználta politikai bennfentességét, és sikerült elérni, hogy 1514. október 10-én Perényi Péter nádor ne csak átírja és megerősítse az 1507. május 8-i bizonyáglevélben adományként megjelölt Nyársapát és Mende possessiok, valamint prediumok feletti jogait, hanem minden királyi jogot is megkapjon.

Az élet azonban keresztülhúzhatta Werbőczy István számításait. A történészek szerint három fia meghalt, és a negyedik, Imre még kiskorú volt. A bizonytalan kilátások miatt 1522. február 17-én kérte leányainak fiúsítását: ha a fiúága kihalna, birtokait – beleértve Mende possessiot is – leányai, Erzsébet és Orsolya örökölhessék. Ugyanis a fiúág kihalása esetén a leányait csak az ún. leánynegyed illette volna meg, a birtokai pedig visszaszálltak volna a királyra. Ezt megelőzendő volt szükség az öröklés tekintetében a leányok fiúsítására.

II. Lajos király hozzájárult a kéréshez és megerősítette azt. 1522. december 31-én kelt oklevelében nyomatékosította azokat a főbb indokokat, amelyek méltóvá tették Werbőczy Istvánt, hogy teljesüljön a kérése; kiemelte például a szent koronával szemben mindig tanúsított hűséges szolgálatait, a követi minőségben X. Leó pápával, valamint Németországban V. Károly császárral az ő, mármint II. Lajos nevében folytatott tárgyalásait. Egyúttal elrendelte, hogy személynökét (personalis presencie nostre locumtenens) és fiát, Imrét a váci káptalan – többek között – a Külső-Szolnok vármegyében fekvő Nyársapát birtokba és prediumaiba, a Tetétlen birtokba, valamint három Nógrád megyei birtokba, illetve a Pest megyei Mende birtokba a királyi emberek jelenlétében vezesse be. A váci káptalan a birtokokba történt bevezetésről 1523. február 7-én bizonyáglevelet állított ki. A beiktatásnál a környező birtokosok közül többen is jelen voltak, például Oszláról Rozgonyi István, Billérol Nagy Albert, Farkasról Takács Márton, Úriból Móre László.

A törökök megjelenése, betörése és a Duna-Tisza közének végigfosztogatása Budáig, valamint a családi tragédiák további megfontolásokra készíthették Werbőczyt. A dokumentumok szerint birtokracionalizálást hajtott végre: 1531. január 9-én Mendét és Oszlárt a Külső-Szolnok vármegyében lévő Törtelért cserélte el.

Ezzel Mende majd' ötszáz év után visszaszállt a királyra.

Balogh Gábor
kutató

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL VII.

Tudta-e, hogy...

ikor építették az első mézsárszék a faluban?

Egy falu múltjában vannak nélkülözhetetlen intézmények, amelyek a megélhetés vagy az életszínvonal javulásának fokmérői. Közéjük sorolható például a templom, az igazgatási épület, az iskola, a kocsmá... Újabb lépésnek a mézsárszék állítása tekinthető. Nem mintha a többi kevésbé lenne fontos, hanem azért, mert a beállítódás és a megélhetés jelentős átrendeződésére utal.

Hasonló folyamatokat fedezhetünk fel Mende múltjában is. Az első katolikus temploma valószínűleg már a török idők előtt megépült. Ugyanez mondható az igazgatási célt szolgáló építményeiről. A betűvetés elsajátításáról, az elemi iskoláztatásról helyi szinten az egyházak gondoskodtak. Az első kocsmára utaló nyomok pedig szinte a kezdetek kezdetéig nyúlnak vissza.

Az 1600-as évektől azonban szembeütnő változás következett be. A családok közül a Bosnyák család birtokolta Mende, Bille és Szentistván puszták nagy részét. Valamennyien szívügyüknek tartották a területet: nemcsak megműveltették (elsősorban a sülyiekkel és az úriakkal), hanem kúriát is építettek. Sőt, kedvezményes akciókkal, a megélhetési és fizetési feltételek könnyítésével csalogatták ide az embereket – főként a Felvidékről.

A Károlyi család levéltárában néhány vezető alkalmazottjuk neve fennmaradt, például Varga Mihály ispáné Sülyből vagy az osztatlan birtokok inspektoráé és vagyonkezelőjeé, Prónay Gáboré.

A betelepítéseknek köszönhetően Menden több felvidéki személyéhez hasonló név is felbukkant. Külön figyelmet érdemel a Gutaiaké. A Gutai név nem mindennapi összefüggései miatt emelendő ki. Nevezetesen: Bosnyák Tamás füleki kapitánysága idején Gutai Dávid egy török „tizedest” ejtett fogságba. A rabot – mint abban az időben szokás volt – a vásáron árulta, és 200 ezer akcsét kapott érte. (A 200 ezer akcséért több mint kétszáz ökröt lehetett venni. Még érthetőbben: a kifizetett összeg egy jancsár 68 évi jövedelmének felelt meg.) Bosnyák Tamás (1580-1634) kemény harcot vívott a törökökkel, mintegy harminc éven keresztül volt Fülek kapitánya. Kétszer nősült. 2 fia és 5 lánya született Kenderessy Máriától. Közülük Tamás, Anna és Magdolna még 1627 előtt, Kenderessy Mária pedig 1626-ban hunyt el. Utána Zádory Katalint vette feleségül, de tőle nem született gyermeke.

Bosnyák Tamás 1634. december 19-én halt meg. Fél évvel később, 1635. június 4-én országra szóló pompával temették Nyitrán.

A Gutai család 1905-ben

Mendén több felvidéki személyéhez hasonló név is felbukkant. Külön figyelmet érdemel a Gutaiaké. A Gutai név nem mindennapi összefüggései miatt emelendő ki. Nevezetesen: Bosnyák Tamás füleki kapitánysága idején Gutai Dávid egy török „tizedest” ejtett fogságba. A rabot – mint abban az időben szokás volt – a vásáron árulta, és 200 ezer akcsét kapott érte. (A 200 ezer akcséért több mint kétszáz ökröt lehetett venni. Még érthetőbben: a kifizetett összeg egy jancsár 68 évi jövedelmének felelt meg.) Bosnyák Tamás (1580-1634) kemény harcot vívott a törökökkel, mintegy harminc éven keresztül volt Fülek kapitánya. Kétszer nősült. 2 fia és 5 lánya született Kenderessy Máriától. Közülük Tamás, Anna és Magdolna még 1627 előtt, Kenderessy Mária pedig 1626-ban hunyt el. Utána Zádory Katalint vette feleségül, de tőle nem született gyermeke.

Bosnyák Tamás 1634. december 19-én halt meg. Fél évvel később, 1635. június 4-én országra szóló pompával temették Nyitrán.

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL VII.

Hatalmas vagyont hagyott maga után. 1635-ben még élő családtagjai, az özvegy (Zádory Katalin), továbbá Bosnyák István (esztergomi kanonok, nyitrai püspök, élt: 1607-1644), Wesselényi Ferencné (Bosnyák Zsófia, élt: 1609-1644), Balassa Imréné (Bosnyák Judit, élt: 1611-1686), valamint Prinyi [Perényi] Ferencné (Bosnyák Katalin, élt: 1614-1636?) örökölték.

Az idők folyamán a birtokosok személye jelentősen módosult. Az iratok három jelentősebb osztozkodásról tesznek említést: az 1635., az 1687. és az 1717. években. A család végül a XVIII. század közepén kihalt.

Az első vagyonmegosztást követően Bille, Mende és Szentistván felett Bosnyák Judit gyakorolta a földesúri jogokat. Tőle neves családok származtak és örökölték, többek között a Koháryak és a Károlyiak. Benősülések következtében további hagyatékok áramoltak a Keglevichékhez, az Eszterházyakhoz, az Illésházyakhoz és a Styrumokhoz is.

Az 1700-as évek harmadik harmadára Billét, Mendét és részben Szentistvánt az egreskátai Keglevichék szerezték meg. Közel száz évvel később azonban kénytelenek voltak megválni tőlük...

A Bosnyákok, mindenekelőtt Bosnyák Judit által kezdeményezett fejlődés az új birtokosok idején lassan, de biztosan folytatódott. Az új birtokosok Mende kegyúrai

lettek. Beleszóltak a plébánosok, a papok kinevezéseibe, az egyházközségek életébe. A Koháry család 1736-ban a régi romos katolikus templom (latinul: ecclesiola) helyett egy új templomot emeltetett; a század második felében az evangélikusok imaházhoz jutottak. A Keglevichék pedig az 1800-as évek közepén mindkét egyháznak tornyos templomot építettek.

Mende birtokvázlata 1854-ből

Forrás: OSzK Térképtár Bv 1993-2

Figyelemre méltók a fejlődés profán vonatkozásai. Mindenekelőtt Mende dominanciájának növekedése Billével szemben, a billeiek Mendére költözködése, a községi igazgatásnak a földesúri igazgatástól való fokozatos elkülönülése, az elemi iskolai oktatás terén pedig a tanulók írásolvasási, valamint számolási ismereteinek bővítése...

Lévén Mende nemzetiségi falu, a birtokosok tiszteletben tartották ezt a státuszt. Sőt, kifejezetten törekedtek arra, hogy az ügyintézés és az oktatás magyar és tót nyelven folyjék. Ezért olyan jegyzőket és kántortanítókat engedtek a faluba, akik mindkét nyelven jól beszéltek.

Mindegyik grófi (bárai) család a birtokait árendába (haszonbérbe) adta. A haszonbérlok helyzetfelismerésétől és találékonyságától függött, milyen irányba fejlődik a falu, milyen állagmegóváásokat tesznek, vagy milyen építkezésekbe kezdenek. Előtte azonban meg kellett szerezni a földesúr hozzájárulását. Így épülhetett meg a falu első mészárszéke gróf Keglevich

Gábor engedélyével és Mende akkori jegyzőjének, Sztantsik Jánosnak a hatóság közreműködésével. Szerencsére az építmény pénzügyi elszámoló jelentése túlélte a történelem viharait. A jelentés 1840. szeptember 26-án Billén készült. Adatai szerint a mészárszék a hozzá tartozó házzal 19 öl hosszú és 3 öl széles (mai mértékegységben kifejezve: 36,1 x 5,7 méteres) volt. Megépítéséhez 5000 db

Mende birtokvázlata 1854-ből
Forrás: OSzK Térképtár Bv 1993-2

téglát és 24505 db vályogot használtak fel, tetőzetét zsindeborította. A kőműves munkákra a mesterek az anyagárral együtt 646 váltóforintot, a többi munkálatokra anyagárral együtt 1550 váltóforintot kértek. A falu első mészárszéke tehát 2196 váltóforintba, ezüstpénzre átszámítva: 878 forint 24 krajcárba került.

Balogh Gábor
kutató

Június 4-én véget ért a 2015-16-os III. osztályú labdarúgó bajnokság ahol Mende két csapattal képviseltette magát, mivel a felnőtt csapatunk mellett ebben a bajnoki szezonban is benevezett a 2. szezonját taposó öregfiúk csapat.

A felnőtt csapattal a 8. helyet sikerült megcsípnünk, pedig a bajnokság elején még a tabellát is vezettük, de sajnos a feléhez érkezve, több sérülés és sajnálatos eltűntások miatt igen csak megfogyatkoztunk, és újra az öregfiúk csapatából kellett feltölteni a létszámot, legalább annyira, hogy ki tudjunk állni a mérkőzéseken, és amiért külön köszönetet szeretnék mondani nekik, hiszen emberfeletti teljesítményt nyújtottak amikor egy héten belül öt mérkőzést is játszottak, de többször volt 4 meccses hetük is.

Mindezek ellenére a végére annyira összekovácsolódott a csapat, hogy az utolsó hét fordulóban mindössze egy csapat tudott legyőzni bennünket, az is az idei bajnok Úri csapata volt, akiknek ezúton is gratulálok, a szurkolóinknak pedig köszönetet mondanék a rendkívül sportszerű buzdtításért.

Szeretném megemlíteni az Öregfiúk Csapatát is akik idén a 2. szezonjukat fejezték be, a tavalyihoz képest hihetetlennek számító eredménnyel, mivel az 5. helyet sikerült megszerezni.

Itt el is kell mondjam, hogy mindezt nem

érdemtelenül, és ezt az is bizonyítja, hogy legtöbbször az ellenfél játékosaitól kaptuk azt a pozitív kritikát, miszerint hihetetlen módon fejlődött a játékunk, az elmúlt fél év alatt is.

Szeretném köszönetemet kifejezni mindkét csapattal. Nagyon örülök, hogy veletek játszhatok, remélem sok sikeres szezont fogunk még produkálni.

Külön köszönetet érdemelnek a szurkolóink is, akik mérkőzésről-mérkőzésre nagyon sokan vannak a pálya szélén, mind a hazai mind pedig az idegenbeli meccseken is!

Végül de nem utolsó sorban, szeretnék köszönetet mondani idén leköszönő elnökünknek Brechl Józsefnek, aki majd 9 évig irányította kicsiny falunk egyesületét, rengeteg energiát és időt ölte bele!!!!

Köszönjük Józsiii!

A csapatból mindenkinek kellemes pihenést, és nyaralást kívánok!

Alapozásnál találkozunk!

Mikulik Norbert
Mendei LSE elnöke

Roxan: Második fejezet

Az osztályba belépett egy 30 év körüli, barna hajú nő, akit a többiek valószínűleg ismertek, mert nagy örömmel fogadtak.

Rox figyelte, hogy milyen kedves mindenkire. Ekkor odalépett hozzá és bemutatkozott neki:

-Szia! Én Linda Stevenson vagyok! Te, pedig bizonyára Roxan vagy. -mosolyogva nyújtott kezét neki.

-Igen! Nagyon örülök, hogy megismerhetem. - Roxan a szívébe zárta már most ezt a kedves nőt.

- Roxan, bemutatkoznál az osztálynak? - a tanárnő kedvesen nézett a lányra.

-Persze, miért is ne?! - Roxan kiment a tanári asztal elé, és szétnézett.

-Szasztok! A nevem Roxan! 18 éves vagyok, és most költöztem ide. Azért jöttem ebbe az iskolába, mert szeretnék többet foglalkozni az irodalommal és még több, még jobb regényeket és verseket írni. Igazából ennyi, amit magamról mondani tudtam. Köszönöm, hogy meghallhattatok. - Rox visszaült a helyére.

-Köszönjük Roxan. Nos, gyerekek, akkor most arról, hogy milyen is lesz az idei évünk. Mivel már harmadikosok vagytok, így jobban rá fogunk húzni az irodalmi dolgokra. Idén heti 15 órában lesz irodalom, és a maradék többi... - a tanárnő részletesen ismertette a tanmenetet. Eközben az osztályon moraj futott végig és elhűlve mondogatták, hogy milyen sok is az a heti 15 óra. Csupán Roxan szeme csillogott a boldogságtól.

Kicsengetés után követte a többieket a következő, a saját termükbe.

Mivel a mai napon csak irodalom órájuk volt, mindenki hátra húzódott a hátsó padokba. Mikor Rox belépett, már csak az első padban, a tanári asztal előtt volt hely.

Szétnézett, és látta, hogy a többieknek nagyon tetszik az a helyzet, hogy „kiszúrtak” vele.

Rox leült és elmosolyodott. "Ha tudnák, hogy én ennek csak örülni tudok... na de nem gond! Majd megismernek!"

Mikor becsengettek, a lányoktól csak azt lehetett hallani, hogy biztos még mindig olyan jóképű, mint volt.

Rox nem igazán figyelt rájuk, mert el volt foglalva az új regényének írásával. A füzetből csak akkor pillantott fel, amikor hallotta becsukódni az ajtót, és hallotta a lányok vágyódó sóhaját. Gondolta megnézi mi az, ami ennyire felkeltette a Barbie babák érdeklődését.

Mikor a szeme találkozott a belépő férfi pillantásával, egy kicsit kirázta a hideg.

Nagyon kevés férfi van a világon, aki meg tudja mozgatni Roxan fantáziáját, de ez az ember közéjük tartozott.

Bár... nem volt a zánere, de attól függetlenül nagyon vonzónak találta ezt a magas, nem túl izmos, barna hajú, barna szemű, elragadó mosolyú férfit.

A tanár szeme körbejárt a teremben, majd elmosolyodott.

-Szasztok, srácok! Újra itt vagyok, s mint már hallottátok, idén elég sokat fogunk találkozni. Ugye örültök?

Az osztályon egy kisebb kacaj szaladt végig.

Roxan nem hitte el, hogy ez a férfi az irodalomtanára. Ezt nagyon meglepőnek találta, de egyben örült is neki, mert úgy érezte, hogy így legalább nem fogják elvenni a kedvét az irodalomtól.

Gondolataiból a tanár hangja zökkentette ki:

-Úgy érzem, mi még nem ismerjük egymást! Én Peter Swenson vagyok. Ha nem lenne jó az arcmemóriám, akkor is tudnám, hogy te új vagy, mert az én órám soha senki nem szokott itt ülni! - Peter az osztályra kacsintott, majd mosolyogva ránézett a lányra.

-Az én nevem Roxan Matthews, és tényleg új vagyok. Ami pedig azt illeti, én mindig itt fogok ülni, mert szeretem az irodalmat és szeretek figyelni az órán. De, ha esetleg a tanáruat ez zavarja, akkor akár el is ülhetek innen! - Rox szeme elég hidegen ragyogott.

-Semmi ilyenre nem gondoltam! Örülök neki, hogy legalább egyvalaki szereti az órát. Ha gondolod, te is szólíts nyugodtan Peternek, úgy, mint a többiek. - még mindig mosolygott.

Roxan elég elutasítóan nézett körül, és csak annyit mondott:

-Esetleg!

(Rebecca D'Angelo
Szócs - Rádi Anita)

A mendei aratás

Az aratási időszak általában Péter-Pál napján kezdődött (június 29), és nagy szervezést igényelt. Ilyenkor a gazdák segítettek egymásnak, megbeszélték, hogy mikor, kinek aratnak. Hajnalban a gazda házában volt a gyülekező, innen együtt indultak az aratók gyalog a földekre, mindenki vitte a maga szerszámaikat. A búzatóbla szélén a gazda kiosztotta a rendeket, elől haladt 2 kaszás, utána 1 vagy 2 marokszedő. Amit a kaszás levágott, abból a marokszedők kévéket kötöttek és keresztekbe rakták a magokkal befelé. Utána kazlakba rakták és a villások a szérűre hordták. Ez nem épület, hanem egy nagy terület tiszta föld, amit előtte még a lovakkal is ledöngöltettek. Nagy kazlat rakni a szérűre nagy gyakorlatot igényelt, csak kevesen tudták úgy megcsinálni, hogy megálljon, búzával befelé és ne is ázzon be. Menden akkorig 2 cséplőgép volt, nem a gazdáknak, hanem a műszaki embereknek, a lakatosoknak. Ezt a 2 gépet osztották be, hogy mindenkire el tudjanak menni csépelni. A kazal mellé beállt a cséplőgép, mindig a tulajdonosa kezelt, más nem nyúlhatott hozzá. A gép tetején állt az „etető” ember, akinek nagy felelőssége volt, hogy egyenletesen adja a gépbe a kévéket. A gépből külön ment ki a búzaszem, a törek és a szalma. A gazda lovas kocsival haza hordta a búzáját, a cséplőgép tulajdonosa és a többi napszámos is búzában kapta meg a fizetséget. A szalmát és a töreket a szérűn kazlakba rakták és ott is maradt nyár végéig, ha kellett állatok alá, mindig innen vitt a gazda lovas kocsival. Téltre mindent betakarítottak, csak az üres szérű maradt. Amikor mindenki végzett az aratással, megrendezték az aratóbált, azok rendezték, akik az aratásokon részt vettek napszámosként.

A cséplőgépek tulajdonosai, az etetők, a kaszások. Ők tüzték ki a bál napját és elmentek Monorra a rendőrségre, ott bejelentették a bált és aláírták hogy gondoskodnak a rendről. 3 kocsmá volt Menden, kijelölték a bál helyét és a másik kocsmában gyülekeztek, onnan mentek a zenekarral táncolva végig az utcán a bál helyszínére. Ilyenkor a gazdákat is elhívták és ők is vonultak végig a falun lovas kocsikkal, hintókkal. A lányok aratókoszorút készítettek szalmából, ezt vitték a menet elején. A bálban mindig rezesbanda muzsikált. Éjfélig tartott, mert hajnalban újra kelni kellett, ellátni a jószágot.

A mendei búcsú

A katolikus templom védőszentje Lojoli Szent Ignác, az ünnepe július 31. Ehhez a dátumhoz legközelebb eső vasárnapon tartották – és tartják ma is – a búcsút Menden. Ez általában augusztus első vasárnapja, ritkábban július utolsó vasárnapja szokott lenni.

A nagymisére mindig elmentünk, ez ünnepi mise volt, utána körmenet. A templomból siettünk haza, mert búcsúra mindig hívtunk vendégeket, ekkor vendégeltük meg a más faluban, vagy Pesten élő rokonainkat. A vendégeket délre, ebédre hívtuk, a menü mindig húsleves volt, rántott hússal, petrezselymes krumplival. Ha a misére is jöttek velünk a vendégeink, akkor a mise előtt előző napi nyúlporköltet kínáltunk nokedlivel, hogy a vendégek ne éhesen jöjjenek a templomba. Délután együtt sétáltunk ki a búcsúba, vettünk egy kis búcsúfiát, a gyerekek kipróbálhatták a körhintákat. Ez a nap mindig a vendéglátásról szólt. Este elköszöntünk a rokonoktól és a kocsmában a búcsúi bálban pihentük ki az egész napos fáradtságos munkát.

Lejegyezte: **Bánfi Annamária**

MENDE ANNO

Emlékképek Mende életéből

Továbbra is meg kívánjuk mutatni Mende múltját képekben, ezért kérjük a kedves lakosokat, hogy akinek olyan képe van, amit érdemes megjelentetni, hozza be nekünk, vagy küldje el a mende@mende.hu címre!

1987. Nagykáta

Bíró

Lovas

1960. focisták

1987. Nagykáta

1949. óvisok

MENDE ANNO

1984. Ajka

1975. Csokonai utca

1984. Ajka

1977. szüret

1979. kukoricaosztás

1977. szüret, zenekar

1976. az alakulás éve

MEGÚJUL A RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

Az elmúlt évben nagy elhatározásra jutott a Mendei Római Katolikus Egyházközség: a tulajdonában lévő Fő u. 2. és a Dózsa György út 118. sz. ingatlanait értékesítette azzal a szándékkal, hogy a befolyt összegből hozzákezd a templom felújításához.

A két ingatlanból 21,5 millió forint bevételhez jutottunk, valamint állami pályázatból a lábazat szigeteléséhez 1 millió forintot kaptunk. Mivel a templomról nem volt fellelhető használható tervrajz, ezért meg kellett rendelni a felmérési tervdokumentációt, ezután be kellett szerezni a statikai szakvéleményt, a tető felújítási munkákhoz a faanyagvédelmi szakvéleményt, majd a lábazat utólagos szigeteléséhez is el kellett készíttetni a terveket. Amikor minden szükséges dokumentum rendelkezésünkre állt, akkor tudtuk megkezdeni a tényleges munkát, a lábazat szigetelését, amely a késő őszi időre fejeződött be. A télen folytatódtak az előkészítő munkák. Pályázatot nyújtottunk be állami támogatásra. A pályázatunk szakmailag kifogástalan volt, azonban forráshiányra való hivatkozással nem nyert támogatást. Kora tavasszal kérelmet nyújtottunk be a Váci Egyházmegyei Gazdasági Bizottsághoz, hogy a meglévő saját erőnket egészítsék

ki annak érdekében, hogy ebben az évben folytathassuk templomunk felújítási munkáit. Kérésünket a Püspök Atya támogatta, s 16 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesítették egyházközségünket. Mivel az ingatlaneladásból származó bevétel és az egyházmegyei támogatás együttesen sem fedezte volna a felújítás kiadásait,

az egyházközség képviselőtestülete saját erőből még kiegészítette, s így a 42 millió forintos felújításra a szerződéseket meg tudtuk kötni.

A felújítási munkákat a pünkösdi ünnepek után megkezdtek. Örömmel láthatja mindenki, aki felnéz a templomra, hogy a torony már új sisakjában pompázik. Készül a tető felújítása, a végleges formájában piros cseréppel lesz fedve. A rossz, omladozó vakolatot leverik, javítják, és újra színezik az épületet. Új lábazatot kap, és elvezetik a vizet az épulettől. A belső térben már elkészült az új lábazat, a villanyhálózat teljes felújítása. Megújul a csillár, a falikarok, az örökmécses. Teljes belső festést végeznek. A munkákat augusztus 31-re fejezik be, bár a haladást elég sokszor akadályozza a mostani esős idő.

Ezekkel a munkákkal még nem lesz kész a teljes felújítás, hiszen az oltár mögötti falon lévő hatalmas méretű hármastagolású freskó restaurálására jelenleg nincs fedezet. A benyújtott árajánlat szerint ez a munka 2,5 millió forintba fog kerülni.

Szintén nincs még fedezet az orgona felújítására, pedig nagy szükség volna rá, ezért hálás köszönettel fogadunk anyagi segítséget, felajánlást, bízva abban, hogy

MEGÚJUL A RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

településünk ékessége, a csaknem kétszáz éves katolikus templom megújulva szolgálhatja Isten dicsőségét és az emberek lelki javát.

Szeretettel értesítjük Mende Község Lakosságát, hogy a mendei búcsú napja az idén július 31-én, Szent Ignác napján lesz. A Szent Mise a szokott időben, délelőtt 11 órakor kezdődik a római katolikus templomban.

A mendei római katolikus egyházközség

REJTVÉNY GYERMEKEKNEK

Előző számunk rejtvényének helyes megfejtése:

karalábé, pihentető, szívbemarkoló, özönvíz és lóvé volt.

Gratulálunk a szerencsés nyerteseknek, akik 1-1 szabadon választott

32 cm-es pizzát nyertek a Rizzo Gastro Bar-ból:

Mándoki Luca, Tutkovics Gábor, Krajczár Fanni

MICIMACKÓ JÁTSZÓHÁZ

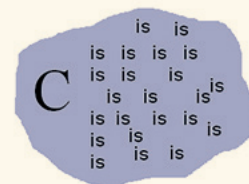
Új feladványunkhoz jó időtöltést kívánunk,

a nyeremény egy-egy 10 gombócos fagyí bérlet lesz, amit a Rizzo Gastro Bar-ban lehet beváltani!

A megfejtéseket július 15-ig kérjük a mende@mende.hu címre elküldeni, a nyerteseket e-mail-ben értesítjük 5 napon belül!

A képrejtvények egy-egy kifejezést rejtenek!

SZ T N
E D

NYÁRI FINOMSÁGOK

Lasagne

Hozzávalók:

- 1 kg darált sertéshús
- 1 nagy fej hagyma
- 20 dkg sült paradicsom
- só, bors, oregánó, bazsalikom
- lasagne tészta
- fél dl olívaolaj
- 3 evőkanálnyi liszt
- 5 dl hideg tej
- kb 30 dkg reszelt sajt

Így készítjük:

Az apróra vágott hagymát kevés olajon megpároljuk, majd rátesszük a darált sertéshúst, fűszerezzük sóval, borssal, oregánóval, bazsalikommal, hozzákeverjük a sült paradicsomot, kevés vízzel felöntjük és készre főzzük. Egy magas falú tepszi aljára kevés ragut terítünk, majd beborítjuk a tésztaalapokkal, erre ismét ragut terítünk, majd újra tészta következik. Ezt addig folytatjuk, míg a ragu el nem fogy, de ügyel-

jünk arra, hogy felülre ragu kerüljön. Egy edényben felmelegítünk fél dl olívaolajat, majd elkeverünk benne 3 evőkanálnyi lisztet. Ezt állandó keverés mellett rövid ideig piritjük, majd 5 dl hideg tejjel felöntjük. Állandó keverés mellett sűrűre főzzük, közben sóval ízesítjük. A tepsiben lévő ragu tetejére ezt a mártást simítjuk, majd az egészet megszórjuk reszelt sajttal, végül 220 c fokos sütőben aranybarnára sütjük.

Csokis-cseresznyés muffin

Így készítjük:

A tojásokat a cukorral és a lágyra olvasztott vajjal simára keverjük, hozzáadjuk a vaníliás cukrot és a baracklekvárt, majd a rumot is. Egy másik edényben a lisztet a sütőporral és a kakaóval elkeverjük, majd a tojásos keverékhez adjuk. A cseresznyét kimagozzuk és félbe, a nagyobb szemeket negyedekre vágjuk. 24 db cseresznyedarabot

félre teszünk a díszítéshez, a többit a masszába keverjük. A masszát muffin papírral kibélelt sütőformába kanalazzuk és 220 C fokos sütőben kb. 15 perc alatt megsütjük. A kihűlt süteményeket cukormázzal, osztyavirágokkal és a félretett cseresznyével díszítjük.

Hozzávalók (24 db-hoz):

- 30 dkg liszt
- 25 dkg cukor
- 1 csomag vaníliás cukor
- fél csomag sütőpor
- 2 evőkanálnyi kakaópor
- 4 db tojás
- 30 dkg vaj
- 6 evőkanálnyi baracklekvár
- 1 evőkanálnyi fehér rum, vagy ugyanennyi rumaroma
- 2 nagy maréknyi cseresznye
- a díszítéshez cukormáz, osztyavirágok és magozott cseresznye

Jó étvágyat!

www.eletfuszerai.hu

Mendei Híradó 2016./IV. szám

AUTÓBUSZ MENETREND MENDE

Érvényes 2016. június 20. hétfőtől 2016. augusztus 31-ig!

Megálló	Pusztaszentistván - Játzótér --- Dózsa György út							
	járat1	járat2	járat1	járat1	járat1	járat1	vasárnap	
Pusztaszentistván Játzótér	7 ¹⁵	9 ⁰⁰	11 ³⁵	12 ³⁵	14 ³⁵	15 ⁵⁵	10 ⁰⁰	11 ⁵⁰
Pusztaszentistván Vasútáll.	7 ¹⁷	9 ⁰²	11 ³⁷	12 ³⁷	14 ³⁷	15 ⁵⁷	10 ⁰²	11 ⁵²
Pusztaszentistván Óvoda	7 ¹⁸	9 ⁰³	11 ³⁸	12 ³⁸	14 ³⁸	15 ⁵⁸	10 ⁰³	11 ⁵³
Kossuth Lajos utca	7 ¹⁹	9 ⁰⁴	11 ³⁹	12 ³⁹	14 ³⁹	15 ⁵⁹	10 ⁰⁴	11 ⁵⁴
Nyár utca	7 ²⁰	9 ⁰⁵	11 ⁴⁰	12 ⁴⁰	14 ⁴⁰	16 ⁰⁰	10 ⁰⁵	11 ⁵⁵
Bercsényi utca	7 ²¹	9 ⁰⁶	11 ⁴¹	12 ⁴¹	14 ⁴¹	16 ⁰¹	10 ⁰⁶	11 ⁵⁶
Játzótér-tanyák	7 ²³	9 ⁰⁸	11 ⁴³	12 ⁴³	14 ⁴³	16 ⁰³	10 ⁰⁸	11 ⁵⁸
Péceli u. -31-es főút	7 ²⁵	9 ¹⁰	11 ⁴⁵	12 ⁴⁵	14 ⁴⁵	16 ⁰⁵	10 ¹⁰	12 ⁰⁰
Községháza	7 ²⁷	9 ¹²	11 ⁴⁷	12 ⁴⁷	14 ⁴⁷	16 ⁰⁷	10 ¹²	12 ⁰²
Iskola Forrás köz	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Gyógyszertár	7 ²⁹	9 ¹⁴	11 ⁴⁹	12 ⁴⁹	14 ⁴⁹	16 ⁰⁹	10 ¹⁴	12 ⁰⁴
Mende Vasútállomás	7 ³¹	9 ¹⁵	11 ⁵⁰	12 ⁵⁰	15 ⁵⁰	16 ¹⁰	10 ¹⁵	12 ⁰⁵
Dinnyés köz	7 ³²	9 ¹⁶	11 ⁵²	12 ⁵²	14 ⁵²	16 ¹²	10 ¹⁶	12 ⁰⁶
Kásavölgyi Óvoda	7 ³³	9 ¹⁷	11 ⁵³	12 ⁵³	14 ⁵³	16 ¹³	10 ¹⁷	12 ⁰⁷
Dózsa György út 155.	7 ³⁴	9 ¹⁸	11 ⁵⁴	12 ⁵⁴	14 ⁵⁴	16 ¹⁴	10 ¹⁸	12 ⁰⁸
Dózsa György út vége	7 ³⁵	9 ²⁰	11 ⁵⁵	12 ⁵⁵	14 ⁵⁵	16 ¹⁵	10 ²⁰	12 ¹⁰
Megálló	Dózsa György út --- Pusztaszentistván - Játzótér							
	Járat1	Járat2	Járat1	Járat1	Járat1	Járat1	vasárnap	
Dózsa György út vége	7 ⁴⁰	10 ⁰⁰	12 ⁰⁰	13 ⁰⁰	15 ⁰⁰	16 ²⁰	10 ³⁰	12 ¹⁵
Dózsa György út 155.	7 ⁴¹	10 ⁰¹	12 ⁰¹	13 ⁰¹	15 ⁰¹	16 ²¹	10 ³¹	12 ¹⁶
Kásavölgyi Óvoda	7 ⁴²	10 ⁰²	12 ⁰²	13 ⁰²	15 ⁰²	16 ²²	10 ³²	12 ¹⁷
Dinnyés köz	7 ⁴³	10 ⁰³	12 ⁰³	13 ⁰³	15 ⁰³	16 ²³	10 ³³	12 ¹⁸
Mende Vasútállomás	7 ⁴⁴	10 ⁰⁴	12 ⁰⁴	13 ⁰⁴	15 ⁰⁴	16 ²⁴	10 ³⁴	12 ¹⁹
Gyógyszertár	7 ⁴⁵	10 ⁰⁵	12 ⁰⁵	13 ⁰⁵	15 ⁰⁵	16 ²⁵	10 ³⁵	12 ²⁰
Iskola Forrás köz	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Községháza	7 ⁴⁸	10 ⁰⁸	12 ⁰⁸	13 ⁰⁸	15 ⁰⁸	16 ²⁸	10 ³⁸	12 ²³
Péceli u. 31-es Fő út	7 ⁵⁰	10 ¹⁰	12 ¹⁰	13 ¹⁰	15 ¹⁰	16 ³⁰	10 ⁴⁰	12 ²⁵
Játzótér - tanyák	7 ⁵²	10 ¹²	12 ¹²	13 ¹²	15 ¹²	16 ³²	10 ⁴²	12 ²⁷
Bercsényi u.	7 ⁵⁴	10 ¹⁴	12 ¹⁴	13 ¹⁴	15 ¹⁴	16 ³⁴	10 ⁴⁴	12 ²⁹
Nyár u.	7 ⁵⁵	10 ¹⁵	12 ¹⁵	13 ¹⁵	15 ¹⁵	16 ³⁵	10 ⁴⁵	12 ³⁰
Kossuth Lajos utca	7 ⁵⁶	10 ¹⁶	12 ¹⁶	13 ¹⁶	15 ¹⁶	16 ³⁶	10 ⁴⁶	12 ³¹
Pusztaszentistván Óvoda	7 ⁵⁷	10 ¹⁷	12 ¹⁷	13 ¹⁷	15 ¹⁷	16 ³⁷	10 ⁴⁷	12 ³²
Pusztaszentistván Vasútáll.	7 ⁵⁸	10 ¹⁸	12 ¹⁸	13 ¹⁸	15 ¹⁸	16 ³⁸	10 ⁴⁸	12 ³³
Pusztaszentistván Játzótér	8 ⁰⁰	10 ²⁰	12 ²⁰	13 ²⁰	15 ²⁰	16 ⁴⁰	10 ⁵⁰	12 ³⁵

Piros betűs ünnepeken a buszjárat szünetel!

[1]Hétfőtől-Péntekig [2]Hétfőtől-Szombatig

Mendei Híradó 2016./IV. szám

SZIKORA RÓBERT

és az

RGO

Szüreti előzetes
2016. október 7. 19³⁰

MENDE KATLAN